

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 16 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6. és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 103. szám.

Nagy-Várad.

Kedd, 1913. május 6.

Nikita enged.

Monarchiánk erélyes fellépésétől megijedt — Oroszország és az entente hatalmak Angol és Franciaország követivel együtt oly nagy pressziót gyakorolt Cetinijében, hogy Nikita végre is belátta, hogy baj lesz, ha nem enged s ezért kormányával és a skupstinával folytatott tanácskozás után kijelentette, hogy — vérző szívvel bár, de okosabbat nem tehetvén, minden feltétel nélkül kivonja csapatait Szkutariból és átengedi azt Albániának. Egyben utasította londoni megbízottját, hogy jelentse ezt be a reunion gyűlésén.

A balkáni kérdésnek ezt a legjobb szenzációs fordulót a magyar képviselőház mai ülésén hivatalosan bejelentette Lukács miniszterelnök cetinjei követünktől vett hiteles értesülés alapján.

Ezzel monarchiánk balkáni akciója újabb fázisba jutott. Montenegro meghátrálása kétségkívül örömdolgozó dolog. Nemesak azért, mert így kevesebb áldozatot kell hozni balkáni érdekeinkért, hanem főleg azért, mert így nem kell tartani az európai béke megzavarásától.

Az albániai expedíció azonban nem marad el. Ez a kérdés független Szkutari átengedésétől, bár onnét indult ki. Esszad basa Albánia fejedelmévé proklamálta magát s lázítja az albánokat. Pedig a szerb csapatok már ugyanis sok bajt okoztak Albániában. Ott rendet kell csinálni okvetlenül. Ezért vonulnak be csapataink Olaszország seregeivel együtt. Meg kell akadályozni, hogy a szláv népek gyűrűje dél felől teljesen körülvegye monarchiánkat.

Ezért kell Albániát felszabadítani a szláv befolyás alól.

Ez az akció kétségkívül nagy áldozatot ró monarchiánkra, de meg kell azt hozni és ezzel Albániát monarchiánk érdekszférájába kell vonni. Ez az áldozat idővel meg is fog térülni, mert monarchiánk iparának új piacot nyit s Albánia bővelkedik természeti és gazdasági kincsekben.

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

Szkutari átadják.

Berlin, május 5.

Az udvari színház tegnapi Oberon-előadásán táviratot kapott a császár, a mely azt közölte, hogy Szkutari kiürítése immár elhatározott dolog. A távirat tartalmát közölték a közönséggel.

Kattaró, május 5.

A király elnöklésével tegnap tartott koronatanácsoson Szkutari kiürítésének kérdésével foglalkoztak. Állítólag nagyon viharos jelenetek játszódtak le. Arról is beszélnek, hogy az egész minisztérium lemond. Itt az a hír terjedt el, hogy Szkutari kiürítését már meg is kezdték. Az izgatottság roppant nagy. A mértékadó körök minden felvilágosítást megtagadnak.

Albánia megszállása.

Bécs, május 5.

A Szkutari-kérdéstől függetlenül most már készen van a megegyezés Ausztria-Magyarország és Olaszország között Albánia ideiglenes megszállására vonatkozólag. Maga az expedíció már befejezett dolog, csupán egyes részletekre nézve vannak még tárgyalások Róma és Bécs között. Mindkét hatalom megtette már az előkészületeket és a félhi-

vatalos római Tribuna jelentése szerint a kormány már kinevezte az olasz expedíció főparancsnokát. Luigi Nava vezérőrnagy, a bolognai 6. hadtest parancsnoka, fogja vezetni az megszállócsapatokat.

Tanácskozás Bécsben.

Bécs, május 5.

A külügyminiszteriumban tegnap több óra hosszat tanácskoztak a közös miniszterek. A tanácskozásokon Hötendorfi Konrad báró, a vezérkar főnöke is részt vett.

A BÉKEKÖTÉS.

Utaznak a meghatalmazottak.

Konstantinápoly, május 5.

Ozman Nizam basa volt berlini török nagykövet, Basaria munkaügyi miniszter és Resid bég külügyminiszteri tanácsos a porta meghatalmazottai a béketárgyaláson. A delegátusok valószínűleg kedden utaznak el.

A szerb delegátusok, nevezetesen Novakovics volt miniszterelnök és Nikolics szkupstinai elnök kedden Londonba utaznak. A delegátusok a nagykövetek elé terjesztik a szerb kormány memorandumát a meghódított területek arányos fölosztása dolgában.

Esszad leverte Dsavid basát.

Páris, május 5.

A „Matin” jelenti: Esszad basa és Dsavid basa csapatai között harc volt, amelyben Esszad győzelemeskedett. Ezután Esszad bevonult Durazzóba. A szerb csapatok nem állottak ellen.

Puhítják Nikitát.

Páris, május 5.

Cetinjéből táviratozzák ide: Oroszország és Olaszország képviselői Nikita királynál folytonosan, mondhatni kétségbeesett erőfe-

Keztyük t u l h a l m o z o t t r a k t á r m i a t t **Fehér János**
m é r s é k e l t á r o n á r u s i t t a t n a k e l .

Női bőrkeztü 1-20 K-tól, férfi bőrkeztü 2 K-tól kaphatók.

Saját gyártmányu keztyük tisztítása 16 fillér.

Saját gyártmányu keztyük javítása díjtalan.

keztyüs és kötszerész üzletében

Bömer-tér (Telefon 419. sz.)

szítéseket tesznek, hogy a királyt rábírák Szkutari kiürítésére. Tegnap délután mind a két követ külön-külön hosszabb kihallgatáson jelent meg Nikita király előtt. Az orosz követ azon fáradozik, hogy Nikitát Szkutari-nak föltétel nélkül való kiürítésére bírja rá és arra, hogy a kérdés megoldását engedje át a nagyhatalmaknak, első sorban Oroszországnak. Az orosz követ megígérte, hogy a hatalmak Szkutari kiürítése után azonnal foglalkozni fognak a kompenzáció kérdésével. Hasonló irányban fáradozik szüntelenül az olasz követ. Nemcsak mint az olasz kormány képviselője tanácskozott a királlyal, hanem az olasz királyi pár nézeteit és kívánságait is tolmácsolta. Viktor Emánuel király különösen sikra száll azért, hogy Nikita engedjen, Heléna királyné is levélben kérte atyját, hogy hagyja abba a további ellenállást és tegye lehetségessé a szkutari-kérdés békés megoldását. Squitto olasz követ kihallgatása után francia és olasz újságíróknak azt mondta, hogy több reménye van, mint azelőtt, arra, hogy Montenegró elkerülheti a szerencsétlenséget. Többet azonban nem mondhat.

Nem támogatja Szerbia Montenegrót.

Belgrád, május 5.

Olasz lapoknak az a jelentése, hogy a szerb sajtóiroda kijelentette, hogy Szerbia támogatni fogja Montenegrót, ha ez okcióba lép, hivatalos szerb forrás jelentése szerint, légből kapott koholmány.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 5.

A szövetkezett ellenzéki pártok tegnap este a Justh-párt helyiségében értekezletet tartottak, amelyen tárgyalták Apponyi Albert grófnak azt az indítványát, hogy tekintettel a külpolitikai helyzetre és a kizárt képviselőkkel való szolidaritásra az ellenzék ne menjen a Házba. A tanácskozáson, mely hosszú ideig tartott, nem jutottak megállapodásra s az értekezletet ma folytatták, melyen egyhangulag elhatározták, hogy nem mennek be a Házba.

A mai ülésen szerepelt először a *parlamentári órség*, anélkül azonban, hogy feltűnést keltett volna. A Ház kapujában két parlamenti ór állott, diszben; ruhájuk olyan, mint a koronaörké, azzal a különbséggel, hogy ezüstös sisakot viselnek, amelynek kegyébe nagy sastoll van szurva, a lovassági kardjuk pedig alig-alig ér térden alul. Benn a Házban csak az ülésterem elnöki bejáratával szemben állott két palotaőr, szintén fegyveresen, de az ő sisakjukon már nem volt toll.

A Ház ülést Tisza István gróf nyitotta meg. Elparentálta Bogdán Zsivkó munkapárti képviselőt. Az elnöki előterjesztések után megválasztották a régi alelnököket Szász Károlyt és Beöthy Pált.

Háznagy ismét Angyal József lett; jegyzők pedig: Hoványi Géza, Vermes Zoltán, Draskovics János gróf, Mihályi Péter, Kostyál Miklós, Szász Pál, Nyegre László, Szojka Kálmán, Rudnyánszky György, Almássy László, Szepesházy Imre és Szinyei Merse Félix.

Lukács miniszterelnök Nikita engedékenységről.

A jegyzőválasztás eredményének kihirdetése után Lukács László miniszterelnök emelkedett szólásra és a következő nyilatkozatot tette:

— A mai napon a munkapárt részéről sürgős interpellációt készültek előterjeszteni a külügyi helyzettel kapcsolatban. Ezt az interpellációt a Háznak a napirend következtében nem lett volna alkalma meghallgatni. Közben azonban a kormányhoz rendkívül fontos értesítés érkezett és a kormány kötelességének tartotta, hogy a sürgős interpellációt be nem várva, közölje ezt az értesítést a Házzal. *Cetinjei követünktől vett értesülés szerint Montenegró azt a szándékát közölte a nagyhatalmakkal, hogy kész Szkutarinak minden föltétel nélkül leendő kiürítésére.*

A miniszterelnöknek ezt a kijelentését a Ház nagy éljenzéssel fogadta.

— Nem szükséges említenem, — folytatta Lukács László miniszterelnök — hogy Montenegrónak ez az elhatározása annak az energikus föllépésnek az eredménye, amelyet a monarkia tanusított. A monarkia különben ugyanezzel az energiával és határozottsággal rajta lesz már most, hogy Szkutari kiürítése azonnal sürgősen meg is történjék.

A Ház a miniszterelnök fölvilágosító szavait hosszantartó lelkes éljenzéssel fogadta.

A holnapi ülésen a képviselőház a bizottságokat fogja megválasztani.

Féltik a spanyol királyt.

Páris, május 5.

Montpallierben letartóztattak egy anarkistát és e letartóztatás nyomán Alfonzo spanyol király ellen tervezett újabb összeküvésnek jöttek a nyomára. A vizsgálat kiderítette, hogy a francia anarkisták élénk levelezésben voltak spanyol elvtársaikkal. Tegnap négy anarkistát letartóztattak. A hatóságok Alfonzo király párisi látogatása alkalmával olyan biztossági intézkedéseket fognak tenni, a melyekre csak ritkán kerül sor. Négy gyalogezred és két lovas- ezred, valamint kétszáz lovasrendőr fog sorfalat állani.

Megakadályozott parcellázás.

Csöszökkel támadták meg a mérnököt.

A Juricskay család ősi birtokának egy része 1163 hold kitűnő föld egy tagban terül el Okány község határában Bölesi pusztán néven. A föld jelenleg Juricskay Zoltán és több kiskoru gyermek tulajdonát képezi és Schwarcz Ferencnek van a bérletében. Az örökösökre sokkal előnyösebbnek találták, hogy ha a nagyterjedelmű földet, melynek holdja 775 koronát ér, parcelláztatni fogják. E szándékukat, mikor a lakosság megtudta, örömmel kaptak rajta és egymásután keresték fel az előljárókat, hogy a kisgazdák vehessék meg darabonként a földet.

A gazdáknak ez a kívánsága azonban nagy akadályba ütközött. Az okányi határban ugyanis ez az ezerszáz holdas föld olyan, mint tengerben a sziget. Mindenütt, amerre a szem ellát első rendű föld terül el, mely Schwarcz Ferencnek képezi tulajdonát.

A lakosság állandó harcban áll a dúsgazdag birtokossal, aki nem enged nekik megvenni egy darabka földet, amivel növelhetnék birtokukat. Mindent magának akar megszerezni. Ezt a Juricskay-féle földet is a Schwarczok akarták megvenni. És ki tudja, ha be nem következik az az óriási gazdasági válság, mely a dúsgazdag Schwarczoknak is rendkívül súlyos veszteséget jelentett, talán már ez az egyedüli föld is a Schwarczokra volna telekkönyvvezve.

Ezért aztán nem valami jó szemmel nézték Schwarczok, hogy az árvaszék Horthy Béla vállalkozó mérnöknek és Ertsey Géza gazdasznak engedélyt adott a szép darab föld parcellázására. Horthy Dezső a megbízatás alapján segédeivel és a munkásokkal nyomban megjelent a Bölesi-pusztán és nyugodtan megkezdte a parcellázási munkálatokat. A múlt héten javában tartott a munka, mikor a pusztán bérlője Schwarcz Ferenc Sándor nevű fia által betiltatta a munkálatokat.

Szombaton ismét hozzá fogott Horthy Dezső a felmérésekhez. Mikor erről az uradalom intézője tudomást szerzett, összeszedte a pusztán csöszkeit és Horthyékát a birtokból erőszakkal kiakarta hurcoltatni.

A csöszök munkája azonban nem járt eredménnyel, mert a felmérési munkások többen voltak és fenyegető állást foglaltak a kiharancsolt erőszakkal szemben. Az intéző azonban sehogy sem akarta engedni, hogy a felméréseket folytassák. Csendőröket vitt a pusztára kocsival abban a tudatban, hogy a csendőrök kifogják kísérni Horthyékát a pusztáról.

A csendőrök nem tudván miről van szó, gyorsan vonultak ki a pusztára. Itt a csendőröket Horthy Dezső fogadta és felmutatta az árvaszék intézkedését. A csendőrök a hi-

8 hó végéig rendkívüli leszállított árak! Elegáns kostümök 25 K-tól, divatos felöltők 18 K-tól, lüszterből 12 K-tól, szövet- és gyapju delin pongyolák 12 K-tól, mosó cretonból 6 K-tól, izléses blousok selyemből 7 K 50 f.-től, szövet- és gyapju delinből 5 K-tól, Madeira és grenadinnból 3 K 80 f.-től, kitűnő aljak szövetből 7 K 50 f.-től, vászonból 5 K-tól.

Gyermekruhák ugyiszintén

női- és leányka kalapok nagy választékban
HEVESI „Párisi divataruházában“
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

vatalos okirat láttára meghajtották magukat, udvariisan tisztelegtek és eltávoztak.

Az intéző látva, hogy egyedül marad, ismét a csőszöket vette elő. Az egyszerű parasztnak kiadta a parancsot, hogy kapják ölebe a parcellázókat és vigyék ki őket a birtokból. Horthy nem akarván ennyire elmérgesedni hagyni a dolgot, munkásaival együtt eltávozott a földről.

Okány gazdaközönsége pár perc alatt értesült a vakmerőségről és nagy megbotránkozással tárgyalták a dolgot. A kisgazdák, akik a parcellázás esetleges meghiúsulásában saját romlásukat látják, kijelentették, hogy a történetek után nem mennek munkába Schwarz Ferenchez. Ez a súlyos kijelentés roppant nagy károkat jelent a bérlőknek.

Jelenleg a jelentkezőkkel folytatják a tárgyalásokat. Nagyon valószínű, hogy már június elsején az új gazdák részére lesz telekkönyvezve a Bölesi-pusztá. A megakadályozott parcellázásról Horthy jelentést fog tenni az árvaszékhez és karhatalom kirendelését fogja kérni arra az időre, míg a munka tart.

LEÜTÖTT PALLÉR.

*

Hétfőn reggel 8 órakor nagy riadalom támadt a Nagypiac-téren, az épülőben lévő Andrényi háznál. A munkások igen kevés számban dolgoztak már, mivel az építőmester csak 6 embert alkalmazott. A többit elbocsátották és újabb embereket nem fogadtak fel.

Tegnap reggel ez a hat munkás csüggedten fogott a munkához. Már a kora reggeli órákban ott járkált egy-két szomorú ember, akik nem kaptak alkalmazást. Kifakadtak és várták a pallért, aki a munkások felett rendelkezik.

Nyolc órakor érkezett meg Endorfer Árpád építőmester. A dolognélküli munkások körülfogták és arra kérték, hogy alkalmazza őket, mert nincs keresetük.

— Nem tehetem, felelte Endorfer. Az építész határozottan megtiltotta, hogy hat embernél többet alkalmazzak.

A munkások úgy látszik nem hittek szavának, tovább elégedetlenkedtek és vitatkozás közben Seres Jánost annyira elragadta a hev, hogy kiugrott a tömegből és egy bottal tarkón ütötte Endorfert.

Endorfer a földre rogyott, elvesztette eszméletét s a munkások zajongva fordultak Seres ellen. Lefogták és átadták az elősiető rendőrnek, aki Serest bekísérte.

A rendőrségen előadta Seres, hogy végső elkésérésében támadt az építőmesterre. Családja nélkülözések között él, nincs semmi keresete és semmiképpen nem akarták felvenni. Tettét sajnálja.

A rendőrségről rögtön kimentek Endorfer lakására, (Széles-utca) ahol két doktor kezelte a vállalkozót. Dr Fisch és dr Alt-

mann látlevele szerint az ütés igen súlyos következményekkel járhat, de valószínű, hogy nem történt csonttörés.

Seres ellen folyamatba tették a bünvádi eljárást.

Megnyílt az orvosok tanfolyama.

*

Jelentős napja volt tegnap Nagy-Váradon az orvosoknak. Amint már jeleztük, vasárnap nyílt meg az a fontos tanfolyam, amely a vidéken praktizáló orvosokat állandóan nexusban fogja tartani a nagy ampriumokban fejlődő tudománnyal.

A budapesti egyetem európai hírű tanárai jöttek le és jönnek még Nagyváradra, hogy közöljék vidéki kollégáikkal a legújabb kutatások eredményét, az újabb és tökéletesebb módszerek alkalmazási formáját.

A nagyjelentőségű tanfolyamot igen nagy örömmel fogadták az orvosok. Nagyszámban jelentek meg mindjárt az első előadáson, mely a komoly tudomány reprezentálóihoz méltó keretek között folyt le.

Ugy értjük ezt, hogy nem volt ezen a megnyitáson semmi felesleges szónoklat, nem volt üres póz és beszéd. Tóth Lajos dr min. tanácsos a kultuszminiszter nevében megnyitotta a tanfolyamot, üdvözölte a megjelent orvosokat és vendégeket. Azután következtek a tudományos előadások.

A megnyitás a városháza dísztermében volt. Vidékről és a városból több mint száz orvos vett részt az első prelegáláson. Érdeklődését megmutatta úgy a város, valamint a vármegye vezetősége. Megjelent Hlatky Endre Nagyvárad város főispánja, Rimler Károly polgármester. Fetser Antal felsz. püspök, Kőszeghy József főmérnök, dr Miskolczy Ferenc főispán, Radu Demeter gör. kath. püspök, Széchenyi Jenő prelátnok.

Az első előadó dr Liebermann Leó volt, aki a táplálkozás egészségtanáról tartott előadást lebilincselő modorban. A széles látókörü tudós, tudományos fejtegetéseit a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta a fiatalabb generáció.

Utána dr Grósz Emil udv. tanácsos, a nagyváradai származású híres szemorvos lépett a pódiumra. Lelkes tapssal köszöntötték. A szemtuberkulózisról beszélt s előadását színes képekkel illusztrálta.

Végül dr Fráter Imre kórházi főorvos köszönte meg az érdeklődést és bezárta az első előadást.

Diszebéd.

Délután fél 2 órakor a vendégek tisztelőre fényes bankettet rendeztek az orvosok a Biharmegyei Kaszinó nagytermében. Pompásan terített, hatalmas asztalok mellett több mint kétszáz orvos, polgári, katonai és egyházi előkelőség foglalt helyet.

Többek közt ott voltak: Hlatky Endre és dr Miskolczy Ferenc főispánok, dr Lieber-

mann Leó egyet. tanár, dr Tóth Lajos min. tanácsos, dr Grósz Emil udv. tanácsos, Fetser Antal felsz. püspök, Radu Demeter g. kath. püspök, Széchenyi Jenő prelátnok, dr Fráter Imre, dr Móricz Ernő, dr Liebermann Mór, dr Roskopf Béla dr Kovács Zsigmond, dr Gerő Sándor, dr Verzár István, dr Katz Lajos, dr Rózsavölgyi József, dr Mester Attila, dr Mayer László, dr Barna Armin, dr Révész Vilmos dr Biró Henrik, dr Feldmann Miklós dr Szilágyi Pál, dr Szirmay Kálmán, dr Dévai Zsigmond, dr Erdős Adolf stb.

A felköszöntők sorát dr Fráter Imre nyitotta meg. A jelenlevő három orvosi tekintélyre üritette poharát. Dr Konrád Jenő az orvosi tudományra, dr Tóth Lajos a tanfolyam sikerére s Liebermann Leó dr a három főpapi vendégre emelte poharát. Dr Móricz Ernő hangsúlyozza, hogy mint a jó pap holtig tanul, úgy kell tanulnia az orvosnak is. A vezetőséget élte.

Dr Grósz Emil meleg hangon emlékezik meg Nagyváradról, ahova legkedvesebb emlékei kötik. A két főispánt és a polgármestert köszönti fel. Dr Konrád Béla a katona orvosokat élte.

Hlatky Endre főispán az oroszországi közegészségügyi viszonyokkal hasonlítja össze a magyarországit, örvend a hatalmas javulásnak és az elkövetkezendő szép eredményekre üriti poharát.

Fetser Antal lelki rokonságot lát az orvos és a papi működésben. Hálával gondol arra a triumviratusra, amely nevének és tudományának presztízsével melléje áll a vidéki kulturának. Grósz Emil köszönti. Feldmann Miklós dr főorvos hálás köszönetet mond a civil kollegáknak eddigi készségeikért, hangsúlyozza, hogy mindig együtt kíván működni velük.

Dr Miskolczy Ferenc főispán a vármegye nevében üdvözli a professzorokat és Isten áldását kéri működésükre.

Végül Andrásy Ernő dr szalacsi orvos igen szellemes formában cáfolt rá Liebermann tanárra, aki számarányok szerint akarja táplálni az embereket. Ugy látja, hogy ezt a szigorú arányt már is tullepték a pezsgőben. Miskolczy Ferencet élte.

A bankett alatt Bura Károly zenekara játszott.

További előadások.

A tanfolyam további előadásait május 8-án, 15-én, 21-én, 29-én, június 5-én, 12-én és 19-én tartják meg s azokon a következő orvosok adnak elő:

Móricz Ernő dr vármegyei tiszti orvos: A közegészségügy fontosabb kérdéseiről.

Mayer László dr városi tiszti főorvos: A fertőző betegségekről.

Konrád Jenő dr bábaképezdei igazgató tanár: Előadások a szülészet és nőgyógyászat köréből.

Konrád Béla dr közkórházi főorvos: Előadások a belgyógyászat köréből.

Verzár István dr közkórházi főorvos: Előadások a bujakórtan köréből.

Balla Vilmos dr közkórházi főorvos: Előadások a fül-nyelv-és orvostan köréből.

Rác Miksa dr sebész főorvos: A coxitisről.

Waldmann Béla dr közkórházi főorvos: Előadások a szemészet köréből.

Fráter Imre dr közkórházi igazgató: Actualis themák a sebészet köréből.

Legszebb és legdivatosabb női kalapokat

a tavaszi időnyre olcsón WEINBERGERNÉ női kalap divattermében lehet beszerezni.

Teleky-u. 5, sz. a Városház mellett.

Alakítások és javítások elfogadtatnak.

HIREK

* Bérnálás Dobozon. Örömepepe volt május 3-án a dobozi róm. kath. egyháznak, amikor gróf Széchenyi Miklós megyés püspök felkereste az egyházmegye ezen legifjabb hitközségét, hogy ott a hivatelt a hitben megerősítse. A püspök Póstelekről gróf Wenckheim Dénes nagybirtokos, kegyur kocsiján érkezett a község házához, hol a vármegye főszolgabírája, a községi előjáróság, a hitközség világi elnöke, az uradalmi tisztikar várta és üdvözölte s egy kis leányka remek csokrot nyújtott át a főpásztornak. A kastély bejáratánál a papság gyülekezett s a házigazda gróf Wenckheim Dénes üdvözölte az illusztris vendéget. Innen a menet a parkon át harangzugás közben vonult a templomba. A délszaki növényekkel remekül díszített gyönyörű templomban a főpásztor szt. misét és eszmékben gazdag, magas szárnyalatu szt. beszédet mondott a keresztény bátorságról és a hitmegvallásáról. Azután megkezdte a bérnálást, legelőször is a kegyuri család, a dobozi hitközs. nagylelkű alapítójának két gyermekét Deuist és Lajos grófot bérnálta meg, majd 155 bérnálkozóknak osztotta ki a bérnálás szentségét. A szt. ténykedések után a plébánián fogadta a főszolgabíró a helv. vall. lelkész tisztelgését s Doboz község előjáróságát, az uradalmi tisztikart és a kath. hitközség küldöttségét, majd vizitelt a küldöttségek fejénél s megtekintette a remek templomot, megnézte annak fejedelmi felszerelését és a szép iskolát, amelyek gr. Wenckheim Dénes áldozatkészségét és vallásos buzgóságát hirdetik. Délben a kegyuri családnál diszebéd volt a főpásztor tiszteletére, amelyen a papság és a hivatalos személyek is részt vettek. Doboz községben századok óta nem volt bérnálás, ez a fenséges nap örökké élni fog a hivek emlékében. Május 5-én reggel Pósteleken a házikápolnában osztotta ki a főpásztor gróf Széchenyi Antal gyermekeinek Antoniette Ilona grófnő és Ferenc grófnak a bérnálás szentségét. Innen Békésre utazott.

* Kanonoki beiktatás. A nagyváradi lat. szert. káptalanban történt kinevezések folytán az ünnepélyes beiktatások ma, kedden, május hó 6-án lesznek a székesegyházban. Ez alkalommal dr Bundala Mihály a békési főesperesi, Spett Gyula a közép-szolnoki főesperesi, dr Vucskies Gyula pedig az így megüresedő utolsó mester-kanonoki székre fog beiktattatni. Az installacionalis szertartás, amelyet Fetsér Antal felsz. püspök végez, délelőtt fél 10 órakor kezdődik.

A Nagyváradi Kath. Kőr tagjai egyházi alelnökök: dr Vucskies Gyula ünnepélyes kanonoki beiktatásán ma délelőtt fél 10 órakor testületileg vesznek részt. Ugyancsak délelőtt fél 12 órakor a Kőr helyiségében gyülekeznek, honnan 12 óra előtt az újvárosi plébániára vonulnak, hogy az új kanonokot üdvözöljék.

* Barabás aradi nyugdíja. Aradról jelentik: Barabás Béla országgyűlési képviselő nyugdíjaztatása iránt beadott kérvényét ma intézte el Dilnoki Nagy Lajos alispán. A határozat kimondja, hogy elvben elismeri a képviselőnek a vármegyénél töltött tisztviselősködése után nyugdíjigényhez való jogosultságát, de a nyugdíj összegének számszerű megállapítása a törvényhatósági bizottság hatáskörébe tartozik és az csak akkor fog bekövetkezni, ha a szabályrendelet pontjai ezt megengedik. Ebből az következik, hogy Barabás Béla csak igazolt munkaképtelenség s orvosi bizonyítvánnyal megerősített betegség esetén fordulhat Arad vármegyéhez évtizedek előtt szerzett nyugdíjjogosultsága érvényesítéséért.

* Az iparosok tisztelgése az új kanonoknál. A nagyváadi ipartestület előjárósága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy dr Vucskies Gyula várad-újvárosi esperesplébánost küldöttségileg üdvözli kanonokká történt kinevezése alkalmából. Az ipartestület küldöttsége vasárnap délbén kereste fel a köztisztviselőben álló kanonokot; a küldöttséget Czeglédy Jeremiás ipartestületi elnök vezette s résztvettek benne Tátray Sándor, Zboray Gyula, Kovács Kálmán, Barza József, Pásztay Lajos és Dévald László ipartestületi titkár. Czeglédy Jeremiás szívből fakadt egyszerű szavakkal üdvözölte dr Vucskies Gyula kanonokot, akinek kinevezése az iparos polgárság körében igaz örömet keltett. Ennek az öröme adnak kifejezést, mert hosszú éveken át látták önzetlen működését, amellyel mindig a polgárok javát igyekezett előmozdítani. A kitüntetésre rászolgált úgy is, mint lelkész, úgy is, mint polgár. Az ut, amelyre most a kinevezés által lépett, adjon alkalmat újabb kitüntetés révén, hogy még többször üdvözölhessék s kifejezést adhassanak őszinte tiszteletüknek. Kéri, hogy az iparos polgárság és az iparos intézmények iránt tartsa meg továbbra is eddig tapasztalt jóindulatát. — Dr Vucskies Gyula kanonok meghatva köszönte meg az iparos polgárok üdvözlését. Mindig meleg rokonszenvvel viseltetett az iparos polgárság iránt, mert másfél évtized óta közvetlen tapasztalatból ismeri azok működését, helyzetét. Amint eddig, úgy ezután is új állásában, lehetőleg még fokozottabb mérvben, igyekszik a polgárság érdekeinek előmozdítására. Amidőn önzetlen jóindulatáról biztosítja a küldöttség tagjait, újból meleg köszönetet mond megjelenésükért. Szívvelyes bucsu után a küldöttség tagjai eltávoztak.

* A bosnyák vendégek nem jönnek. Említettük, hogy 35 tagu bosnyák társaság szándékozott Pünkösdkor Nagyváradra jönni. A kirándulás azonban elmarad, mert az ostromállapot miatt az utazást elhalasztottak.

* Concha Győző főrendiházi tag. A király, mint a hivatalos lap vasárnapi száma jelenti, Concha Győző dr udvari tanácsos, budapesti tudományegyetemi nyilvános rendes tanárt élethossziglan a magyar főrendiház tagjává nevezte ki.

* Egy csudagép bemutatása. A mozgófényképek terjedése olyan óriási, hogy az eddigi találmányok között alig lehet párját találni. Újabb és újabb találmányokkal mondhatni napról-napra tökéletesítik ezt a csudaműszert. A nagyváradi Apolló-színház igazgatósága tegnap délután egy ilyen újabb találmányt mutatott be a meghívott főkapitánynak, tanároknak, tanítóknak és hírlapíróknak. Az új csuda-masina egy miniatűr mozgófényképgép, amely nem nagyobb egy írógépnél és a súlya is alig néhány kiló. A kis gépben nemesak a mozgófénykép apparátus van elhelyezve, hanem a villanygép is, amely minden anyag nélkül, dörzskéfék mozgásba hozatala által állítja elő a szükséges villamosfényt. A filmek ugyanannyi kép mellett is rövidebbek. A géphez tehát sem másutt előállított villamos áram nem kell, sem más anyag, csupán egy kifeszített vászon. Az egész gépet egy ember félkézszel hozza működésbe. A képek élesek, tiszták, szépek, mint akármelyik nagy mozgófényképnél. A jelen voltak elragadtatva nyilatkoztak a csudagépről és a pompás képekről. Az új gép különösen iskolákban, vidéken kávéházakban, vendéglőkben tesznek nagy szolgálatot az ismeretek terjesztése által. De nagyobb családokban, kisebb községekben is lehetővé teszi, hogy a legszebb mozgóképekben gyönyörködjenek. Az új gép még sehol sem volt bemutatva, s Székely Jenő és Boros Jenő egyenesen Párisból hozták a Pathé-Kock cégtől. Ahol bemutatják, bizonyára nagy fel-tűnést fog kelteni.

* A misszionárius szerencsétlensége. Megrendítő véget ért egy derék misszionárius. Horváth Lajos misszionárius pap Budapestről Szabadbattyánba utazott. A vonaton elaludt és akkor ébredt fel, amikor már elhagyta a szabadbattyáni pályaudvart. Hirtelen meglepetésében leugrott a robogó vonatról, de fején sulyosan megsebesült. Beszállították a székesfehérvári kórházba, ahol meghalt. Horváth pár év előtt Nagyváradon is tartott missiót az olasz templomban.

* Bimbóhullás. Mérhetlen gyász suj-totta dr Gedeon Alajos főreáliskolai igazgatót és nejét. Egyetlen kis fiacskájuk: Imrécske, alig 10 hónapos korában meghalt s ártatlan lelke elszállt a többi angyalkák közé. A drága kis halott temetése ma, kedden, május 6-án délután 4 órakor lesz a főreáliskola épületéből.

* Temetések. Tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe néhai Aszalay Sándor nyugalmazott járásbíró temetése. A végtisztességtételen megjelent Fetsér Antal felsz. püspök, a tábla, a törvényszék és járásbírók bírái, valamint az ügyvédi kar számos tagja. A gyászszertartást mrik S. Zoltán plébános végezte segédlettel. A diszes koporsót elborították a szebbnél-szebb koszoruk; koszorukat küldtek a gyászoló családon kívül a Todt-család, Endorfer Árpád és családja, az Ercsey-család, a Bodó-család, a Mihalovics-család, dr Zimmer és Székely ügyvédek. A diszes temetést Weiszlovics Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

Nagy részvéttel kísérték utolsó útjára Nagyszalontán özv. Podhraczký Ferencné szül. Kovács Ilonát. Az elhunyt urinó nagy tevékenységet fejtett ki a humanizmus terén, amit legfelsőbb helyen is elismertek s a koronás arany érdemkereszttel jutalmaztak. Nagyszalonta intelligenciája nagy számmal volt jelen a derék urinó temetésén.

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

* Ongyilkos ékszerész tanuló.

Tegnap délután borzalmás módon akart megválni az élettől egy fiatal 16 éves ékszerész tanuló *Immergut Lajos*. A fiú *Herbst Fülöp* üzletében volt alkalmazva. Könnyelmű természetű gyermek volt, aki bizony nem igen nézte, hogy hol takaríthat meg valamit a gazdájának, ahol csak lehetett mindenütt megkárosította *Herbstet* egy párhatos erejéig. Tegnap délután is így történt, amiért *Herbst* kérdőre vonta a fiút. A tanuló erre haza ment és ott a szobájában mérget ivott. A megdondolatlant fiút a kórházba szállították.

* Elmaradt hangverseny.

A *Félicsfürdő* intézősége ezuton sajnálattal közli, miszerint vasárnap délután a beállott nagy eső következtében a honvédszenekar zenedéltánja elmaradt és ezért a kedvezőtlen idő dacára igen szép számmal megjelent közönségtől ezuton is elnézést kér. Megállapítás történt azonban az iránt, hogy a honvédszenekar hangversenyét folyó hó 12-ikén pünkösdi ünnep második napján mindenestre megtartsa.

* Tortakiállítás.

Érdekes eseménye volt a Sas passagénak vasárnap délelőtt. A nép százával tolongott *Novomeszky* cukrászdája előtt, ahol 10—12 szebbnél szebb torta mosolygott az üvegek mögött. Gyönyörű piramisok voltak összerakva hamvas barackokból, szamócából és déli gyümölcsökből. A torták közül igazán remek munka volt két rák esatája. A finom és drága torták egy esküvőre készültek. Több ezer koronába kerültek.

* Merénylet a badeni nagyherceg ellen. Mannheimből jelentik: Amidőn vasárnap délelőtt a badeni nagyherceg a *Karlsruhé*ből jövet a főpályaudvaron kocsiába szállott, hogy a versenyre hajtasson egy ismeretlen ember felugrott a kocsi feljára és kezében tartott nyitott zsebkéssel a herceg felé szurt, aki azonban visszalökte a merénylőt, akit nyomban letartóztattak. A herceg folytatta útját a versenyterre. A merénylő hír szerint örült.

* Sal Ferenc- és Szaniszló-utcai lakosok panasza. Sal Ferenc- és Szaniszló-utcaikat a *Kiss-utca* köti egymással össze, amely hivatva van a *Rákóczi-ut*ról leterelt teherkocsi forgalmát lebonyolítani. A városi mérnöki hivatal azonban arról már nem gondoskodik, hogy ezen a *Kis-utcán* a teherforgalom s általában a közlekedés lehetővé is tétessék. Ma már odafeljött itt a kövezet, hogy közel egy hónapja *gyalog sem lehet* az utcán keresztül menni, ha csak a feneketlen sártengerben nem gázolunk. Elakadt szekerek, állatkínzások napirenden vannak. A városi hatóság talán megszívlelhetné a dolgot s nem kellene Nagyvárad kellő közepén ilyen ázsiai tünetekkel megbékülni.

* Baka-korzó a Rákóczi-uton.

Ha egy idegen vasárnap délután Nagyváradon végig küzdi magát a *Rákóczi-uton*, furcsa fogalmat alkothat városunkról. A bakák, huszárok s a többi fegyvernemhez tartozó hadiak és a cselédek annyira ellepik még a kocsiutat is, hogy valóságos türelemmel és taszigálás árán lehet csak átjutni az emberáradaton. Elképzelhető, hogy ilyen díszes társaságban minő ékes beszélgetés és enyelgés folyik. Ha történetesen egy jobb izlésű férfi, vagy nő akar az utcán végig menni, olyan trágár és fajtalan beszédet kell végig hallgatnia, hogy pirulhat tőle, vagy megszökik valamely mellékutca s inkább kerülő uton igyekszik célját elérni. Más városokban a rendőrhatalóság intézkedik, hogy a katonák és cselédek ne lepjék el éppen a legszebb utcáját a városnak s az ilyen botrányos állapotoktól igyekszik megmenteni és

megkímélni az intelligensebb közönséget. Nagyváradon azonban ezt hiába várjuk, úgy látszik, a rendőrségtől. Ezért inkább a katonai parancsnokság jóizlésétől és az intelligens közönség iránti jóindulatától várjuk az intézkedést s kérjük, hogy tiltsa el vasárnap délutánokra a katonai legénységet a *Rákóczi-uti* és *Szent László-téri* sétától. A jóizlésű közönség halás elismeréssel honorálja, ha erélyével lehetővé teszi a mostani botrányos állapotok ismétlődését. Ha a katonaság más helyre lesz szorítva, megszűnik a cselédek invasiója, mert akkor a cselédek is azokat a helyeket keresik fel, ahol a katonák lesznek.

* Nyilvános elszámolás.

A nagyvárad-olaszi róm. kath. plebánia halás szívet mond ezuton is köszönetet azoknak, akik a májusi ájtatosság költségeinek fedezésére kegyes adományokkal hozzájárultak. Az adakozók a következők: *Gróf Széchenyi Miklós* 60 korona. 20 koronát adtak: *Bundala Mihály, Fetser Antal, Gabriely Lajos, Grócz Béla, Karácsonyi János, dr. Lányi József, Vinkler Jozefa*. 10 koronát adtak: *B. K., Kollányi Ferenc, Spett Gyula, B. Luzsenky Lenke, Széchenyi Jenő, Lakatos Antalné, P. A., özv. Sal Ferencné*. 6 koronát adtak: *özv. Des Echerolles Kruspérné, dr. Medvigy Gáborné*. 5 koronát adtak: *Kny Antal, Püsp. uradalom jószágkormányzósága, Cseprega Miklósné, Hlatky Endréné, Oláry Gyula*. 4 koronát adtak: *özv. Gyalóka Jánosné, Markovits Antalné, Miskolczy Ferencné, Sürgerné, özv. Tullitsné*. 3 koronát adtak: *Cziffra Gerőné, Geiszberg Emma, Mayer Lászlóné, Somogyiné, özv. Vertán Lajosné*. 2 kor. adtak: *Amigó Mariska, B. A.-né, B. Ödön, Fuzsek Lajosné, özv. Farkas Lászlóné, dr. Ferdényi Kálmán, Fröhlich Jánosné, Fráter Barnáné, özv. Grunwald Henrikné, Gyepes Imre, Heilinger József, Karácsonyi Testvérek, Kiss Bertalané, dr. Knecht János, dr. Konrádné, Kreutz Ferencné, Lakatos Józsefné, dr. Lestyán Endre, Lipsey Gyula, Matolay Károlyné, Martinek Mária, Markovics Erzsébet, Mellau István, Miskolcyné, özv. Márkus Lászlóné, dr. Némethy Gyula, Nagy Móriézné, dr. Nyíry Béláné, özvegy Nyíry Györgyné, Olasz Elemérné, dr. Pataky Arnold, Peszeky Ferenc, Paliay Lajosné, özv. Óváryné, Rónayné, özv. Pfalczné, Szűz Máriának, Jézus nevében, Rádl Ödönné, Schweiger Edéné, Schtancziné, Vicsay Johanna, Wallner Ödönné, özv. Tar Józsefné, H. Gy. N. N., N. N., N. N., 1 koronát adtak: *özv. Bakos Ferencné, Butyka Lajosné, Bartsch Arthurné, Böszörményi Gézáné, Csutha Sándorné, Fata Sándorné, Gazdag Sándorné, Govrik Anna, Hoffmann Julia, Jézus nevében, Jakab Pálné, Lánszky Lajosné, Meluch Lajosné, Nagy Ödönné, Papp Jánosné, Székely, Szkuba Gyuláné, Számboorovszky Irénke, Sonkup Mária, özv. Franta Antalné, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., V. Z. 80 fillért adott N. N. 60 fillért adott N. N. 50 fillért adott N. N. Nagyvárad olasz, 1913. május 4-én. Róm. kath. pleb. Hivatal.**

* Árlejtés vasuti talpfákra.

Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy a győr-sopron-ebenfurti vasut igazgatósága 1226436 köbméter élességre metszett, vagy szépen faragott fehér famentes első minőségű tölgyfaváltó talpfa szállítására pályázatot hirdetett. A pályázati feltételek a kamarai irodában a hivatalos órák alatt megtekinthető. Határidő: 1913. július hó 1. Nagyvárad, 1913. május 5. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: *dr. Moskovits József*, elnök. *Dr. Sarkadi Lajos* titkár.

x Meglesz az örök béke a háznál, ha a gyermekeknek játékot, a hölgyeknek ridicült, az uraknak nyakkendő és sétatatot a **Párizsi bazárban** a Sas alatt vásárolunk, hol nem selejtes, nem parti, hanem szép és új olcsó árú kaphatók.

x Párizsi ujdonságok érkeznek minden nap *Ujhelyi Róza* női kalap üzletébe *Rákóczi-ut* 2. Városi bazár.

Alulírott ezuton hozom a t. c. közönség szives tudomására, hogy boldogult édesatyám **cégfestő műtermét**, melyet eddig is vezettem

DIÓSY SOMA

cég alatt tovább fogom vezetni. Kérem a t. közönséget sziveskedjenek nagybecsű bizalmukkal a jövőben is megtisztelni és előre is biztosítom a legpontosabb és legjutányosabb kiszolgálásról. Tisztelettel

DIÓSY MIHÁLY.

Telefon 839.

(Rosenzweig mider-gyáros mellett.)

x Szülők figyelmébe! Bérma és áldozó ruhák legnagyobb választékban *Hövesi „Párizsi divatruházában“* Nagyvárad, (Zöldfa-utca.)

* Városunkban egy mindenképpen általánosan fontos közérdekű intézmény, a **lakáskiadó vállalat** máig is hiányzik. Ezen intézmény — mely hivatva lesz úgy a háztulajdonos, mint a bérlő urak, tehát a város minden lakosának szolgálatot tenni és így az joggal fölülte szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdni működését. *Szacsavay-u. 12. sz. a.* A vállalat, amely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemű érdekeit szolgálja, felvilágosításokat ad, okmányokat beszeréz, közigazgatási ügyekben mindenhol eljár stb. stb. külön díjazás nélkül. — A vállalat az öt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok bérbeadását *személyes közreműködése által* is előmozdítja, azokról mindenkinek pontos felvilágosítást ad, a szükségeshez képest azonban hetenként legalább egyszer *egy kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden újságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk ecsetelni az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosít; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A vállalat pártolói a kiadó lakásokhoz mérten évi díjat fizetnek, a mely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.*

* A kocsitartó közönség szives figyelmét felhívjuk **ÜVEGES JÁNOS** kerékgyártó munkáira *Báthory-u. 9. sz.* **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

x FELHÍVJUK a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RÁCZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre.** Mérsékelt árak. *Nagy Sándor-u. 17.*

x Elsőrendű uri-, női- és papi szabóság a *Rákóczi-uton*, bel- és külföldi szövetkülönlegességek. a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumok készítését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek *Biró László és Társa* uri-, női- és papi-szabók *Rákóczi-ut* 22. Telefon-832.

* Téli ruhákat u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt *Hatvány és Szentmiklósy* szücsők, *Nagy Sándor-u. 1.*

x Tisztelettel értesítjük a nagybecsű hölgyközönséget, hogy *bécsi utunkról* haza érkezünk, legújabb párizsi és bécsi modellekkel, **megtekintés végett kérjük** a nagyérd. hölgyközönség szives figyelmét, átalakítások modellek után, gyászkalapokból nagy raktár. A nagybecsű hölgyközönség pártfogásáért esd *Kohn Eszti* utóda *Helén.*

x Zombor Sándor sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, *Nagy Sándor-utca 17. sz.* alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

Valódi **Amerikai** és **Chas-**
sala cipők, legjobb **Bor. a-**
lino és **Fichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

x **Tisztelettel értesitem** a nagy-
érdemű vevő közönséget, hogy cipő, kalap és uri-divat
üzletemet Bémer-térről Szt. János-utca 3. szám alá
Kis pipa vendéglő mellé helyeztem át. Finom férfi
és fiú szalmakalapok, szandálok, cipők a legolcsóbb
árban kaphatók. Állandó parthie vételek. Tisztelettel
Fekete Jenő.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom
női-kalap különlegességi üzletemet. Bécsben
és Budapesten a legelső szalonokban működ-
tem. Mély tisztelettel **Braun Margit** Rima-
nóczy-u. 1.

x **Uj női tambura zenekar a Korona**
kaveházban. Koczás József és Rűcskös
Joczo közkedvelt karmesterek vezetése alatt elsőrangú
erőkből összeállított új női tambura zenekar ma és
minden nap hangversenyez a legújabb zene és ének-
számokból, a társulat tagjai, Kovács Ilona sanzonett,
Szallai Böske kuplé, Péchi Margit népdal, Balázs
Manci nemzetközi énekesnők és Böszörményi Béla
baritonista és jellemkomikus, a társulat magánzámok-
kal működik, mondanunk se kell, hogy a Korona ká-
véház estélyei iránt a legmesszebbmenő közérdeklődés
mutatkozik.

* **Csodaszép csemegeszőllő!** Leg-
nemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Na-
ponta friss Carfiol. Idei máltai burgonya.
Fajnarancsok! Kitűnő fehér és piros hegyi-
borok, a legolcsóbb árban. **MERTZ NÁN-**
DOR csemegeszőllőben, Körös-utca. Telefon
448 sz.

x **A feministák kiegyeztek Lu-**
kácscsal, mert javaslatát elfogadták, hogy
választójog helyett ma már oly híressé vált
és nélkülözhetetlen **Mlle Juliette** fűzőt kap-
nak. Állandó nagy raktár angol és francia
fűzők, haskötők, melltartók, egyenestartók és
fűzővédőkben. Nagyvárad, Színház-u. 4. Emke
melletti fűző terem.

x **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt
női fodrásznál — Rákóczi-ut 5. sz. alatt ké-
szülnek a legelegánsabb divatfrizurák —
továbbá valódi prima hajból mindennemű
hajmunkák — u. m. paróák, transzformatiók
már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész
stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatió, haj-
mosás manicür. Telefon 11—98.

x **A városban** számtalan esetben lehet
esoportosulásokat látni, amint a hölgyek ta-
nácskoznak egymás között azon a hallatlan
olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és**
keztü cikkek, amit **Ungerleider**
Salamon harisnya és keztü áruháza
árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4.
sz. alatt.

OCCASSIO ELADÁS
a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Eladó

Luczerna termés.

A várostól 10 percnyire 4 kat.
hold luczernás 1913. évi termése
eladó.

Értekezhetni a
kiadóhivatalban.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automo-**
bilforgalmi r.-t.” Szilágyi Dezső-u. 6. sz. a. üz-
letében a most érkezett 20 l. e. nyitott **Benz**
automobil megtekinthető. — A kocsi rendkívüli izléses
és elegáns kivitele méltán feltűnése tarthat számot.
— A cégnek a napokban jelent meg bótartalmu
árjegyzéke automobil-felszerelési-cikkekről, mely érde-
klődőknek rendelkezésére áll.

x **BENEDEK SZAPPAN** óriási darab
mesés jó **száraz** mosó szappan darabja 30 fillér,
BENEDEK TESTVÉREK fűszer- és csemege
nagyáruházában Zöldfa-u. Telefon 901.

x **Csödtömög eladás.** KLEIN SÁNDOR és
VILMOS csödtömögéhez tartozó fiók-üzletekből az árúk
u. m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és
fésű árúk stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig
Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos
Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.)
Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal
minden e szakmába vágó épületmunkát a leggye-
sőbből a leedzesebb kivitelig, terv és rajz szerint.
Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok,
tüzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök,
ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap
hívásra azonnal megjelenek.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben
találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barát-
jukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak
elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban
szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divat-
ruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagé-kapu
mellett.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31.
szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá-
nyos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtud-
hatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hun-
gária cipőgyár r.t.

Szöllőgazdasági cikkek:

kékkő, raffia, kénmáj, fonal,
ojtó-viasz és pamut, rézkénpor,
bordói por legjutányosabban a

WURST JÓZSEF

cégnél szerezhetők be.

* **Kossuth-utca** 0. sz. ház emeletén a
Körös felőli oldalon modern háromszobás lakás mel-
lék helyiségekkel november 1-re kiadó. Értekezhetni a
Polgári Takarékpénztárnál.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Kedd: Az ember tragédiája.

Szerda: Az ember tragédiája:

Csütörtök délután: Az ember tragédiája.

(Ifjusági előadás.) Este: Aranyeső.

Péntek: Cigányprimás.

Szombat: Cigánybáró. (P. Megyery Ilonka
felléptével.)

Vasárnap délután: Mexikói leány: este
Aranyeső.

Hétfő délután: Hoffmann meséi, este:
Cigányprimás.

Az Ember tragédiája. A vidéki
színeszet történetében páratlanak mond-
ható az az érdeklődés, amelyet a közönség
az Ember tragédiája sorozatos előadásai
iránt tanusít. És ebben valóban nemesak
a híres Eszterházy-diszletnek van ér-
deme, hanem a méltán megérdemelt elis-
merés a színház derék művész gárdáját is
illeti, amely az Ember tragédiájának a Szig-
ligeti színház színpadán ily jelentős, tartós
sikert tudott biztosítani. Az érdeklődés mér-
vének esetelésére, érdekes felemlíteni, hogy
csütörtök délután 3 órakor, a színház ifju-
sági előadásban viszi színre az Ember
tragédiáját s erre az alkalomra a vasárnap
felhívott, összes középiskolák bejelentették
résztvételüket. És ez a csütörtöki előadás
lesz az utolsó, amelyen alkalma lesz a
publikumnak, a pompás diszletben gyö-
nyörködhetni, amelyeket pénteken már visz-
sza kell küldeni Debrecenbe s így csak
kedd és szerda áll a közönség rendelke-
zésére, hogy Bihari Ákos a jeles művész és
a Szigligeti színház buzgó gárdájának já-
tékával, a gyönyörű Eszterházy-diszlet festői
keretében, feledhetlen impressziókat szerez-
zen magának.

IRODALOM

A „**Vasárnapi Ujság**“ május hó
4-iki száma rendkívül érdekes közleményt
hoz Afrika-utazó hazánkfia, Wittenberger
Kálmán tollából az afrikai vadállatok fogá-
sáról, a szerző pompás, eredeti fényképeivel.
A többi kép-közlemények Dél-Franciaország
római emlékeit, fővárosi szegény gyermekek
életét, a belgiumi sztrájkot, a spanyol király
elleni merényletet, Pierpont Morgan temeté-
sét stb. mutatják be. Szépirodalmi olvasmá-
nyok: Lakatos László novellája, Kvassay
Ede regénye, Szabolcska Mihály és Ambro-
zovics Dezső versei, Schöpflin Aladár szin-

házi cikke. Egyéb közlemények: dr Oláh Gyula cikke Simonyi öbesterről, a legvittebb huszárról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb.

IGAZSÁG- SZOIGÁLTATÁS

Cigányok, ha kártyáznak.

Berettyóújfalun egyik koresmájában történt, Balogh György és Vargha József állandó kártyapartnerek egy csendes estén ismét összejöttek a koresma külön szobájában, sörözni kezdtek, azután pedig megindult a játék. Volt pénze mindkettőnek bőven és így hamarosan megunták a hosszú krajeáros játékot. Nemsokára nagyban ment a dolog. Sok ezüst hevert az asztalon és a két cigány a játékosok dühös, izgatott szenvedélyével utazott egymás pénzére. A szerenese Vargha Józsefnek kedvezett és alig egy óra alatt Balogh György teljesen kifosztva állott szemben partnerével.

— Adj kölesön két koronát, hadd folytassuk a játékot, mondotta Varghának.

Vargha József azonban babonás volt, félt, hogy a kölesnadott pénzzel visszanyeri a társa a pénzt. Egyszerűen és röviden kijelentette tehát, hogy nem ad egy fillért se.

De Balogh nem hagyta annyiban a dolgot. Veszkedni kezdtek, szó szót követett s az elkeseredett cigány hirtelen pofonvágtat Varghát.

Vargha feldühösödve kirántotta a bicikliját és nyakszirten szurta vele Balogh Györgyöt, aki véresen terült el a földön. Vagy 18 napig szenvedett a sebével, de nem lehetett megmenteni.

Az ügyészség halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolta Vargha Józsefet, akinek ügyét tegnap tárgyalta az esküdtbírósg Korn Lajos elnöklete alatt. Egész nap tartott a tárgyalás és csak késő délután került a sor ítéletre. A vádlott védője, dr Bőszörményi László hatásos védőbeszédében azt hangsúlyozta, hogy védenca erősen felindult állapotban követte el a tettet. A bíróság az esküdtek verdiktje alapján erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondotta ki bűnösnek Vargha Józsefet és elítélte 2 évi és 2 havi börtönre. Az elítélt sokallotta a büntetést és védője utján semmiségi panaszt jelentett be.

SPORT

A FTC veresége. Budapesten szenzációs sportesemény volt vasárnap a legjobb magyar csapatnak a FTC-nak csufos veresége, melyet 9:0 arányban a londoni Sunderland csapatától szenvedett. Hiába az angolokkal még nem tudnak ifjaink versenyezni.

A M. T. K. Nagyváradon. Pünkösdi hétfőjére szenzációs sporteseményt készít elő a NAC agilis vezetősége. E napra ugyanis megnyerte a Magyar Testgyakorlók Köre footballesapatát egy barátságos

mérkőzésre, azt a csapatot, amely ma Magyarországon a második helyen áll s nem egyszer sikeresen vette fel a küzdelmet a diadalmas F. T. C.-vel is. A nagyszerű footballesapat, melynek itteni szereplése a propaganda jellegével fog birni Pünkösdi hétfőjén délből érkezik Nagyváradra s délután fél 5 órakor mutatkozik be a Sport-téri pályán a NAC csapatával való mérkőzésen. Eppen e kiváló fontosságú mérkőzésre tekintettel a NAC Pünkösdi vasárnapján pihen s e napon nem rendez semminemű sport akciót.

A vasárnapi mérközések.

A csütörtöki nagy izgalom és zaj hallgatag ellentéte volt vasárnap a sporttéri pálya. Kevés közönség lanya érdeklődéssel nézte a kisebb jelentőségű vereségeket, melyeket barátságos mérközések színvonalához illő kombinált, vagyis vegyes minőségű csapatok vívtak egymással. A döntő csaták után kisebb csatározásokhoz hasonlíthatók a kisebb meccsek.

A nap eredményei ezek:

NSC—NSE = 1:0. Az utóbbi időben nagyon kevés sikerrel szereplő NSE a barátságos rugdalózássra olyan pongyolába állott ki, hogy a klassisokkal alatta álló NSC-től vereséget szenvedett. A diestelen-ségű meccset ugyanis a futó athletáival spēkelt második csapatával harcolta végig. A NSC különben 11-esből és Schlésinger biráskodása mellett éri el egyetlen goalját.

Kite—Egyetértés = 1:0. Hasonló goal arányban nyerte meg versenyét a kereskedelmi iskola ügyes csapata is, mely rövid idő alatt elismert képességű, fair-játéku csapatá fejlődött s nagy rokonszenvre tett szert a közönség előtt. Papirforma szerint is győznie kellett, mert egyszer már a NAC II. öt is leverte.

NACTC—Békéscsabán AC = 5:1.

A NAC tavaly gyenge csapatával csapdába került Békéscsabán és kudarcot vallott. Most ezt a blamáló eredményt kikorrigálni küldte át a NAC második csapatát a békéscsabai pályára, melyen ezuttal fényes sikerrel játszottak ifjaink amennyiben Kucsera és Strasser dirigálása mellett tetszés szerint verték csabai ellenfelüket. A csabaiak nem szégyenlették vereségüket, mert Strasser gyönyörű produkeioi teljesen meghódították őket.

EGYESÜLETEK

Tűzoltók gyűlése. Vasárnap délelőtt volt a tűzoltószövetség választmányi ülése. A választmányi ülés jelölte meg a közgyűlés napját és állította össze tárgysorozatot. Az ülést a városháza bizottsági termében tartották meg Lukács Ödön városi tanácsos elnöklete alatt. Megjelentek Grácz Lajos főparancsnok és Fándly József, Székelyhid tűzoltóparancsnokán kívül Belényes, Berettyóújfalun, Derecske, Biharszentjános, Mezőtelegd, Kismarja és Váradszöllős tűzoltóságának képviselői. Elfogadták Székelyhid meghívását, így a tisztújító közgyűlés ott lesz meg június 8-án nagy ünnepek, tűzoltóversenyek keretében.

A közgyűlés tárgyai lesznek: Elnöki jelentés, amelyben Lukács Ödön beszámol

a szövetség elmúlt 3 esztendejéről: új tűzoltószaktanfolyam rendezése Nagyváradon; a tűzrendészeti felügyelőségekről szóló megyei szabályrendelet végrehajtása; a nagyváradai hivatásos tűzoltóság főparancsnoki jelentése; alapszabálymódosítások és végül a tisztújítás újabb három évi mandátummal.

A Növédő Egylet ünnepe. Megható és emlékeztető családi ünnepet tartott a Növédő Egylet, amelybe vasárnap ünnepélyesen vette fel Grócz Béla prépost-kanonok, az egylet érdemes erkölcsi és anyagi jótévedője a patronesszeket, a patronessz jelölteket és az egylet leányszövetségének rendes és jelölt tagjait, t. i. a védeneket. A szentmise után, amely alatt a Szent László-menedékház irgalmas nővérei és növendékei szépen és meghatóan énekeltek, Grócz Béla szívből fakadó és szívhez szóló beszédet tartott, amelynek tudása és elmélkedése, tapasztalata és élet-szentsége nagy és épületes szellemi és erkölcsi tartalmat adott. A beszéd után történt a felvétel, amelyben mint működő tagok, akik egy éven át odaadólag mutatták ki a nővédelem iránti szeretetüket, a következők részesültek: özv. Ováry Sándorné, özv. Echerolles Kruspér Sándorné, mint tiszteletbeli tag, özv. dr Személy Kálmánné, özv. Grunvald Henrikné, özv. Olasz Akosné, Sándor Alberné, Szabados Pálné, Murezsán Valérné, Pál Ilona, Olasz Ilona, Kazinczy M., Déry Mária, Keledy Margit, Ováry Klára; mint patronessz jelöltek: Kuchta Endréné, Schwarcz Gabi és Koltváry Sárika. Azután történt a leányszövetség tagjainak felvétele. Majd a patronesszeknek és védeneknek közös reggelije volt, amelyet áthatott az a szeretet és bizalom, amely a patronesszek és védenek között uralkodik. Délután pedig az őr-utcai iskolában a más vallású védenek felvétele volt, amelyet özv. dr Személy Kálmánné tartott az elnöknő és a patronesszek jelenlétében, aki egy tartalmas beszédet mondott, amelyet a gyermeklélek ismeretéről és szeretetéről tanuskodó meleg közvetlenség jellemezett, ami mély hatást tett a jelenlévőkre. A vasárnapot ezen ünnepély a nővédelem nagy napjává avatta, amely minden szónál ékebben hirdeti ezen intézmény áldásos tevékenységét.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— — —
Májusi buza	— — — 11.02
Októberi buza	— — — 11.82
Áprilisi rozs (1913)	— — —
Októberi rozs	— — — 9.72
Májusi tengeri (1913)	— — — 8.15
Juliusi tengeri	— — — 8.32
Áprilisi zab (1913)	— — —
Októberi zab	— — — 8.91

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	— 802.50
Osztrák hitelrészvény	— 610.—
4%-os koronajárudék	— 81.50
Osztr. magy. államv.	— 702.—
Jelzálogbank	— — — 422.—
Leszámitoló és pénzváltó	— 502.50
Hazai bank	— — — 278.—
Magyar bank	— — — 533.50
Keresk. bank	— — — 3600.—
Rimamurányi	— — — 704.50
Salgótarjáni kőszén	— — — 754.—
M. Alt. Kőszénbánya	— 1045.—
Közuti vasut	— — — 613.—
Városi villamos	— — — 380.—
Adria	— — — 529.—
Atlantika	— — — —

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

NYILTER

Dr. Mendelényi Béla

ügyvédi irodáját
Széchenyi-tér 1. (Rimanóczy palota)
helyezte át.

GOVRIK ÁKOS és FÉNYES LÓRÁND

vállalkozó mérnökök irodájukat május 1-én
Uri-utca 15. számú házba
(a főpostával szembe) helyezték át.

Regényesarnok.

AZ ELHAGYOTT ROMA.

Történeti elbeszélés.

Irtó Dús László.

(Folytatás.)

47

— Pietro Gaetano! — válaszolt az aszszony és mikor a férj átölelte bős dühében, hogy annál biztosabban sujthasson, nyöszörögve mondotta! — Ne szoríts úgy, Severo! Utolsó szava hörgésbe fult, a tör keblébe hatolt, a férfi a haldoklót egy pamlaghoz vitte és sirva borult rá:

— Megöltelek, mert nagyon szerettelek. Mily szép vagy így, hófehér bőrödön elterül a vér, szemeidből kiálszik az élet és utoljára is arcomat viszed a sirba, amit szemeid rejtékébe zársz.

A hangos beszédre Ceneia nyitott be. Severo Malatesta felugrott s a komornára rohant.

— Te voltál a kerítője, meghalsz! — ordította dühvel.

A komorna sikkongva futkosott a szobában összevissza, harsány kiáltása, mellyel gyilkost kiabált és segítségért jajgatott, felverte, összegyűjtötte a eseléseket, akik rémülten látták azt, ami történt, urok épen hátszurta a komornát, mikor megradták, azt híven, hogy megőrült.

Mikor asszonyukat keresték, ott találták a diványon — halva.

Malatesta kimenekült a eselések közül és egyenesen a Quirinálba futott, hogy Gaetanót felkeresse és magát rajta megboszuszolja.

Pietro épen Pisanóhoz készült.

Könnyű, tollas baretjét tette fejére, mi alatt egy olasz dalt dudolt, melyben a szerelem a hét minden napjára fest valami szép képet a kedvesről:

Hétfőn reggel be szép is vagy, édesem!
Hej de kedden gyönyörűbb vagy, azt hiszem.
Szerdán meg hogy királyné vagy, gondolom.
Csütörtökön, hogy te vagy a csillagom.
»Nincs ilyen lány!« azt gondolom pénteken.
Szombaton is édes báj van képeden.
Vasárnap, ha cifra ruhád veszed fel:
Ej, haj akkor szebbnek látszol ezerszer.

Mikor a dal végére ért és már felesatant az ének, az ifju szerelme egész tűzével dalolt.

Severo Malatesta szívét előntötte a gyűlölet, mikor ajkairól hallotta azt, amit az ifju — szerinte — szerelmi vágyból, az ő feleségéhez intézett.

A düh és kétségbeesésből fakadó gyű-

lölet tört ki a férjből, mikor a felesége vértől még piros törrel rontott a vidám, mit sem sejtő ifjura.

— Gyalázatos! — meghalsz boldogságom feldulójá!

Gaetano megütődve a nem várt támadás miatt, hátrált előre, azonban Malatesta reá ugrott.

— Félsz gyáva! — félsz a megcsalt férj boszujától! és a véres törrel rá sujtott.

Gaetano hirtelen elhajolt, úgy hogy a tör felső kabátját hasította végig, ami Malatestát még jobban felbőszítette, ajkait szét nyitotta, szeméire az izzó gyűlölet és a düh fátyolt borított, bősziült lihegését a falak, a kemény tölgyfaajtók visszaverték, lábai mintha hajló acélból lettek volna, rugalmasan emelték merevvé váló testét, megragadta bal kezével a menekülő ifju meghasított kabátját és visszarántotta, miáltal az öltöny foszlányokba szakadt, jobb karjával újból sujtott.

Gaetano kétségbeesett küzdelmet folytatott, mikor közelébe került, karja erejével visszadobta az örültet, mikor némi távolság képződött, futott előre, de annyi ideje nem volt, hogy az ajtót felnyissa és kimeneküljön, mert Malatesta folyton a sarkában volt.

Mikor aztán most látta a lesujtó, az utolsó csapásra felemelt kart, hirtelen mozdulatlanul, mereven állott meg, jobb kezével kirántotta törét, balkezevel elhárította a csapást szíveről, ahova irányozva volt és villogó acélját Malatesta mellébe vágta.

A derék katona eldőlt, mintha villám sujtotta volna le, nyöszörgő hangján, mint vékony fonalon szállt ki lelke, de még meghallotta Gaetano szavát, amikor mondta:

— Szerencsétlen Malatesta, én nődet soha sem ismertem.

Ezután Gaetano némán, szomorúan állott meg a holttest mellett, ajkai halk imát rebegtek a halottért.

A Malatesta palotából csakhamar kiszárnyalt a rémületes hír, hogy a férj megölte nőjét! — sokan látták Severo Malatestát a Quirinálba rohanni kezében a véres törrel, azonban nem következettek arra, hogy Róma legszebb szöke asszonyát gyilkolta meg, mivel ez megcsalta őt.

A Malatesta palota csakhamar tömve lett kíváncsiakkal, akik már bizton emlékeztek arra, hogy a gyönyörű asszonynak viszonya volt Gaetanoval és amikor ez eszükbe jutott, tömegben rohantak a Quirinálba, ahol a tragédia befejezését vélték megtalálni.

A Quirinál őrei a zajongó tömeget nem bocsátották be, a pápai testőrök azonban felkeresték Gaetano lakását és ott találták meg Pietrót a halott mellett.

Az őrség parancsnoka nyomban intézkedett, hogy a halottat vigyék a Malatesta-palotába és a tömeg, a halott láttára, boszszuért kiáltott, halált halálért, Gaetano fejét követelte.

Az őrség parancsnoka nem mert vaktában rendelkezni, jelentéstételre a pápához ment és bebocsátatást kért.

VIII. Bonifác, akihez felhatolt a Quirinál előtt egyre nagyobb tömegbe gyülekező nép lármája, fogadta az őrség parancsnokát.

— Mit kíván Róma népe? — kérdezte a pápa a belépő katonától.

— Egy ifju fejét szentséges atyám! — válaszolt emez.

— Miért?

— Gyilkosságért.

— Hol történt ez?

— A Quirinálban! — mondotta a katona komoran és meghajolva.

A pápát megdöbbentette e kijelentés, a katona komorságából kiérezte, hogy őt közel érinti az eset, fölemelkedett egész magasságában, a jóságos szemek villámokat löveltek, ajkai kemények és merevek voltak, mint az acél, hangja erős mint a menydörgés és sujtó mint a villám.

(Folyt. köv.)

Ezen film nem lesz
többé látható!

A NYOMORULTAK

Itt harmadszor!

Az egész országban alig beszélnek a mozi kedvelői másról, mint erről a 9 felvonásból álló remekműről. Már magabavéve az, hogy 4000 m. filmből áll és

3 óráig tart

ennek a bemutatása. Felülmul minden eddigi bemutatott mozi képet.

Kedden, szerdán és
csütörtökön

a Vigadó-
mozi ószínházban

Előadások kezdete kivételesen d. u. 5 órakor.

Tessék jegyeket előre megváltani!

A tőzsdékben is kaphatók!

Aki már látta, nézze
meg újra!

UJDONSÁG!
Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva. Ara tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal

csak 6 korona
Wagner a hangszerkirály országserzte elismert elsőrendű hangszerárúháza, BUDAPEST JOZSEF-körút 15. Fényképes hangszerárjegyzék ingyen. **Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra.**

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményü

sérvkötőit,

szuzpenzorionok feckendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak, bidég,

anatómiai sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkek. **Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.**

1072—1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad-városi kir. járásbíró-ságnak 1913. évi VIII. 671—3. számú végzése következtében dr. Békefi Gyula ügyvéd által képviselt Gusztáv Weinberger javára * * * ellen 444 K — f. s jár. erejéig foganatositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1400 kor. becstült ingóságok u. m.: üzleti áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek Nagyváradon Rákóczi-ut 3. szám alatt leendő megtartására 1913. évi május hó 7-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénylőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyváradon, 1913. évi április hó 17. napján.

Várnai Henrik,
kir. bír. végrehajtó.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet fű gönyök, bútor szövegek, papi és egyenruhákat vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad-i fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos mé-

retekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszőit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

Horgony-Syrup. Sarsaparillaz
Vértisztítószer. Övege 2.00 és 7.50 kor.
Horgony-Liniment. Capsici compos.
A Horgony-Pain-Expeller pótléka. Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, köszvényesnél stb.
Övege 20. 1.40. 2.- kor.
Horgony-Vas-Albuminot. Tinktúra.
Vérszegénységűk és alshóránál. - Övege 1.40 kor.
Gasztervisek a legelőbb gyógyi sertárban vagy közvetlenül RUCHTER dr. az „Argy orozás”-hoz emeltett prágai (L. Elisabethstraße 5) gyógyszerárúháznál.

Főraktár Magyarország részére:
Török gyógyszerárú Budapest.

Nagyvárad város központi választmányától.

14—1913. kpv. sz.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő választóknak a nagyvárad-i választókerületre nézve 1914. évre érvényes hivatalból összeállított ideiglenes névjegyzéke a kihagyottak névjegyzékével együtt az 1899. évi XV. t. c. 146. illetve 151. §. értelmében folyó évi május hó 5. napjától kezdődőleg május hó 25. napjáig beárólag a városháza közigazgatási kiadóhivatalban (Városháza I. emelet 24. szám) közszemlére lesz kitéve.

Ezen ideiglenes névjegyzéket, valamint a kihagyottak névjegyzékét a jelzett napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és délután 2—6 óráig ugyanott lemásolhatja.

Felhivatnak mindazok, akik az 1874-ik évi XXXIII. t. c. 44. §. a értelmében a felszólalásra akár azért, mert a választók névjegyzékébe fel nem vétettek, akár azért, mert nevük, foglalkozásuk vagy életkoruk hibásan lett beírva, akár azért, mert valaki jogtalanul lett felvéve vagy kihagyva, — jogosítva vannak felszólalásaikat írásban a szükséges iratokkal felszerelve a központi választmányhoz címezve az 1899. évi XV. t. c. 151. §. értelmében f. évi május hó 5-től 15-ig Kelepecz Dezső irodaigazgatónál beadni.

Ezen felszólalásokat nevezett irodaigazgatónál beadni.

Ezen felszólalásokat nevezett irodaigazgató hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti, azokat ugyanott délután 2—6-ig lemásolhatja s azokra vonatkozólag netán teendő észrevételeit írásban minden beadványhoz külön, a szükséges okiratokkal felszerelve, az 1874-ik évi XXXIII. t. c. 45. és 46. §§-ai alapján a központi választmányhoz címezve május hó 16—25-ig beárólag az irodaigazgatónál benyújthatja.

Nagyvárad, 1913. május hó 3.

Rimler Károly,

polgármester,
mint a központi választmány elnöke.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** urisabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kiválóan szép munkáért aranyérem és aranyokmány kitüntetés.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítem a t. közönséget, hogy **SZENT JÁNOS-U. 4. SZ.** alatt **EGY MODERN**

cukrászdát

létesítettem. A fővárosban Kugler (Gerbeaud), Weisz Béla udvari cukrászoknál és külföldi előkelő üzletekbe, helyben a volt Molnár-féle cukrászdában hosszabb ideig működtem.

Parfee és forma fagyalt megrendelések, valamint lakodalmi és egyéb ünnepélyekre süteményeket és tortákat elsőrendű kivitelben a legolcsóbb árban mindenkor megrendelhetők. Becses pártfogást kér

Gáborfi János,
cukrász.

Kereskedelmi magántanfolyam!

Gyorsírás, gépirás, könyvvitel ker. számtan, magyar és német levelezés, szépirás.

A tanfolyam célja, hogy oly férfiak és nők kereskedők és iparosok, akiknek nem állt módjukban ker. iskolát végezni, a kereskedelmi életben való gyakorlati ismeretekre kiképeztesse.

Teljes kiképzés 4 hó.

Beiratkozások már most eszközölhetők Mérsékelt tandíjak! Egyleti tagoknak kedvezmény

Állásközvetítés!

Könyvfelfektetés, mérlegkészítések, bizalmi könyvreviziók, kereskedelmi megbízások pontosan és diszkréten eszközöltetnek.

DONAT tanfolyama Szabadság-u. 3.

Hímzés, Csipke áruk
nagy mennyiségben érkeztek;
igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfiting finom 1.94 f.

Harisnya és zsebkendő mindenárban.

Rákóczi-ut 14. volt Apolló mellett.

Vas és rézbutorok

mai naptól kezdve igen jutányos árban kaphatók

a Rákóczi-ut 13. sz. alatti gyári raktárban.

Kiadó lakások.

A Szacsavay-utca 18. sz. és a Szmekta Gyógy-utca 1. szám alatt ujonnan épült emeletes házakban több két-, három szoba, előszoba, alkov, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló földszinti és emeletes utcái és udvari lakások, továbbá műhelyre alkalmas helyiségek azonnal olcsón kiadó. Ugyancsak kiadó a Kollósvári utcán lévő volt baptista imaház és a Petőfi-utczában 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Értekezni

Pallay Lajos nagyváradai ügyvéd irodájában Szaniszló-utca.

Legjobb és legizletesebb csemege különlegességek, legelsőbb rendű fűszerárak előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné
elsőrangú fűszer- és csemege kereskedésében szereshetők be.

A jó bornak nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitértő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

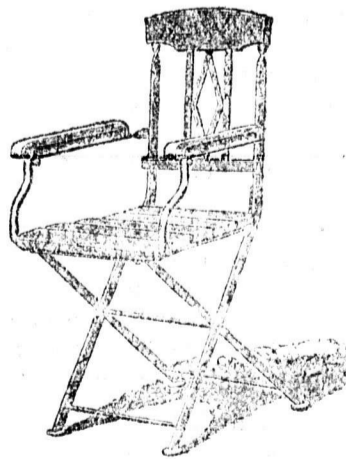
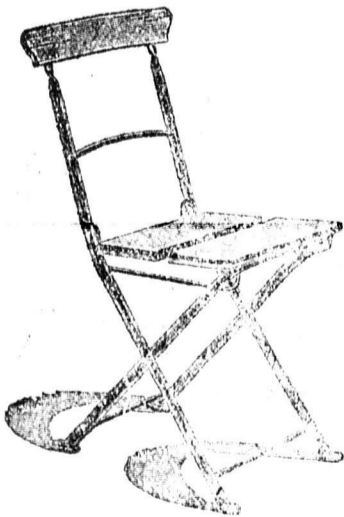
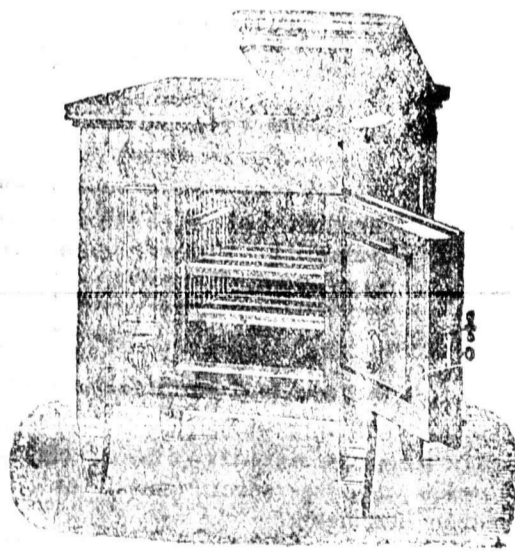
Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos
Sánc-utca a Kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

JÉGSZEKRÉNYEK
FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK

kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

különlegességek
vaskereskedésében

Kiadó

3 szoba, üveges folyosó,
konyha, kamara, mellék-
helyiségekkel.

Szent János-utca 72.

Építész és házi urak szives figyelmébe.

DENGELEGI és BOTHÁZY

szerelő, épület-, disztribúciós, vízvezeték-
berendező és csatornázási vállalkozó. Nagyvárad.
Kolozsvári-utca 44. szám

Elvállalunk: fürdőszobák berendezését és szaga-
talan angol klozetek felszerelését, házi csa-
tornák szak szerű elkészítését, kőfaragó és
beton műkö-vállalkozók, homok és kavics
telepük. — Ip. t. oklevéllel kitüntetve 1899.
Költségvetés díjtalan. Meghívásra azonnal
TELEFON 579. házhoz jövünk. TELEFON 579

RUFF TESTVÉREK

'épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakat s munkák, vas-
szerkezetek, vízvezeték javítá-
sok és takaréktűzhelyek első-
rendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése
ugymint:
ekék, boronák, borsajtók és szőlő-
zúzó stb. **Lancos kútaink** ugy-
tartósság, mint vízemelő képesség
tekintetében minden eddigit fölülmu-
nak. Mindenemű gépjavitások szak-
szerűen és gyorsan eszközöletnek.

MEGNYILLOTT A
PÁLMALIGET

étterem és sörcsarnok.

Uzsonnazené

a „Pálmaligetben“ Széchenyi-tér,

délután ¹/₂ 5-től ¹/₂ 8-ig. VARGA

ISTVÁN zenekara játszik, mindenféle
kávéházi hűsítő italok, u g y m i n t:
jegeskávé, fagyalt és szörpök, nem-
különb en elsőrang u magyar és fran-
cia konyha, eredeti kőbányai sörök,
hegyaljai borok, minden **szombat**
és **vasárnap uzsonna zené**,
állandóan minden este fenti zenekar
játszik. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Szives látogatást kér

BREYER KÁROLY

a Pálmaliget vendéglő bérlője.

Szent László-nyomda r.-társ.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Modern új hálószoba
berendezések olcsó
árban elárusíttatnak.

Általános Kereskedelmi vállalat
Nagy Sándor-utca 4-ik szám.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

BUDAPEST, VIII. Losonczy-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye
újabb reklámakelőre ösztönöz, melynek nyomán
tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-
szökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)

- 1 drb üvegtégely francia arc- és kézfinomító
- 1 drb. francia szappan (bármely illatban)
- 1 üveg francia parfum (bármely illatban)
- 1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
- 1 könyv (60 lap) angol powderpapir
- 1 csomag dr Heider-féle fogpor
- 1 drb francia fogkefe (csontnyéllel)
- 1 csomag amerikai Shampoon hajmosópor
- 1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
- 10 drb szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)

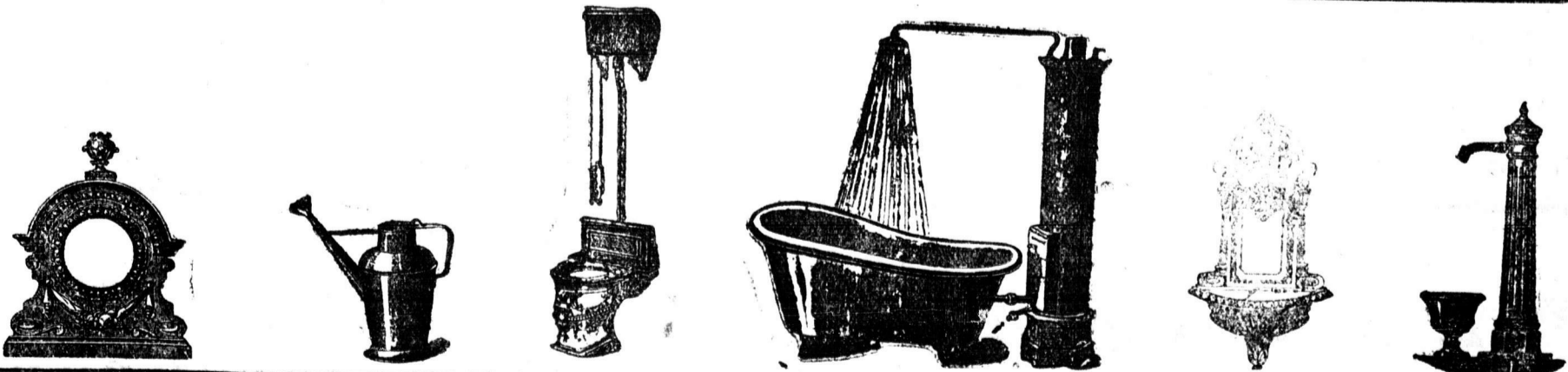
Összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta eszközöletnek. Szétküldés: biz-
tos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett,
minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében, a mely esetben a 2 kor. 50 fillér
vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget
nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és ház-
tartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve
küldjük.

BALOGH JÁNOS bádogos és vízvezeték berendező telepe

Nagyvárad, Széles-utca 44. Telefon sz. 488.

Uri- és Szaniszló-utcákkal szemben.

A nagyérdemű közönség figyelmét tisztelettel felhívom 18 év óta fennálló jónemű
üzletemre, ahol e szakmába vágó mindenemű munkálatokat ugymint eddig, a legpon-
tosabban és lelkiismeretesen teljesítem. Nagybecsű megrendelőim támogatását kérve

kiváló tisztelettel
Balogh János.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Esténként Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

RUM és LIKÖR

háziilag való készítéséhez legjobb essentiák

:: kaphatók ::
VADÁSZ ALBERT
„Angyal” drogeriában
BÉMER-TÉR.

Deutsch Simon

bútor-asztalos Ór-u. 6.
Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szakudással a legpontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. urak közönség bizalmát továbbra is kiérdemljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyberendezéseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

UJ keztyűs és sérvkötő készítő!

Keztyűk mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. Bálí keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöztetnek. Ruganyos sérvkötők 4 korona.
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Alapított 1893. Freund Benjámín Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárusítom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkal órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

Legujabb blousok

rajzolva és készen a legjutányosabb árban kaphatók

KEPES ETELKA
kézimunka üzletében, hol a monogram és fehér himzések legszabban eszközöltetnek
Kossuth-utcán, a Biharmegyei Takarékpénztárral szemben.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál

Rákóci-ut

Telefon. 630.

Alapított 1895-ben.

Deo Adiuvente!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapított 1895-ben.

Szántó Dezső

első

nagyváradi

REDÖNY-

GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint,

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1.
Fűző-üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa
fűszer, csemege kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Teeki-utca sarok.

Szolid üzlet
többet nem ad, de kevesebbet sem.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és mulakatos vezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzüket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUTZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

TELEFON HIRN M. ÉS FIA TELEFON 10-54. TELEFON 10-54.

ELEKTROMÉRNÖKI IRODA ÉS VILAMOSSÁGI VÁLLALAT

NAGYVÁRAD, TELEKY-UTCA 30. SZÁM.

Készítünk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket, házi telefon és csengő szereléseket, továbbá minden e szakmába vágó munkálatokat.

Csillárok nagy választékban.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 39. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk.

Tanuló felvétetik.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál,
Kossuth Lajos-utca 18
Az összes alkatrészek állandóan raktáron.
TELEFON 1038. szám.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerészeti munkák szabványos javítása elfogadtatik.

Alapított 1880-ban

Schopper György

utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépjavitó, vas és rézöntőde
NAGYVÁRAD,
Sánc-utca 22. sz.

Villamos berendezéseket,

u. m. magánépületek, világítási felszerelése, til csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata Szárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgál, meghívásra azonnal jövök.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett kábes és köszörűdjé
Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindenképpen speciál köszörűléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lönyíró gépet, és mindentéle más borotvák köszörülését pontosan eszközölk.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészet és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut,
Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. itéletábla és a megyei főszolgabíróságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

Nagyváradi

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóci-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.